

Nr 1589

av herr Wachtmeister i Johannishus
om en plan för skoglig forskning.

I budgetpropositionen, bilaga 11, talas under rubriken G 20, Skoglig forskning, om den speciella accentuering som behovet av ökade forskningsinsatser fått genom att vårt lands skogsnäring för första gången under detta sekel står inför allvarliga risker för ett betydande underskott på virke. Detta kommer knappast som en överraskning.

Våra skogar har under en följd av år hårdexploaterats utan förståelse för att man verkat i ett ekologiskt system, där naturlagarna och icke tekniken styr. Det är den ekonomiska utvecklingen, som tvingat fram dessa metoder, vilka må vara försvarbara under ett övergångsskede, innan skogsbruket hunnit anpassa sig till ett radikalt förändrat omkostnadsläge, men som på längre sikt kan få katastrofala följder. De orimligt stora kalbyggen, som med rätta upprört allmänheten, har varit ett utslag av sådana renodlat tekniskt-ekonomiska tankegångar. Ett annat har varit det urskillningslösa dödandet av björk genom besprutning från luften utan hänsyn till detta trädslags betydelse för marken.

Under de allra senaste dagarna har ett nytt hot mot skogsmarken inställt sig. Man talar om helträdsutnyttjande, där varje stubbe, varenda kvist och vartenda barr skall utnyttjas på olika sätt, och alla varningar för vad denna bortförsel av biomassa kan medföra av nackdelar för marktillståndet, för humusbildning, för mikroflora och mikrofauna viftas lättsinnigt bort med att den saken inte skulle vara något problem utan kan kompenseras med skogsgödsling. Dennas följder i sin tur på virkeskvalitet eller grundvatten berör man endast i förbigående.

Exemplen på hur olika åtgärder griper in i varandra skulle kunna mångfaldigas, men här må blott anföras ytterligare ett. Forskningen beträffande de stora skogsmaskinernas inverkan på skogen berör flera olika institutioner inom skogshögskolan. Så länge denna hölls samlad, mötte denna tvärvetenskapliga forskning inga större svårigheter, men sedan institutionerna efter en illa genomtänkt utlokalisering skingrats för alla himmelens vindar blir samarbetet fördröjt och fördyrat. Man får med andra ord mindre för pengarna, något vartill hänsyn måste tagas vid medelsberäkningen.

Jordbruksministern har skurit ned det av statens råd för skogs- och jordbruksforskning begärda anslaget med 60 %, och det lär därför finnas anledning befara att den förordade anslagshöjningen under förhandenvarande omständigheter är helt otillräcklig. Jag avstår dock från att för nästa budgetår yrka på någon ytterligare höjning. Däremot är det av vikt att regeringen i den budgetproposition, som kommer att avlämnas för

budgetåret 1976/77, ger riksdagen en detaljerad redogörelse för hur man planlägger de närmaste årens skogliga forskning, varvid de ekologiska problemen bör ges en framträdande plats.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär att riksdagen i samband med budgetpropositionen för året 1976/77 föreläggs en plan för de kommande årens skogliga forskning.

Stockholm den 24 januari 1975

HANS WACHTMEISTER (m)
i Johannishus